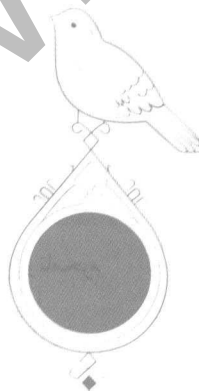

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

اطلاعات کتاب

مخاطب کتاب

جنسیت	زن
سن	۱۸ تا ۲۵
مقطع تحصیلی	دیپلم
سبک ارائه	درس نامه [۵۴ درس]
زمان هر درس	۶۰ تا ۹۰ دقیقه

احکام عمومی-۲

آداب زندگی	خمس و زکات
محرم و نامحرم	خرید و فروش
ازدواج	مضاربه
حقوق همسر	رهن و اجاره
خوردن و آشامیدن	ارث

درسنامه احکام عمومی - ۲

تحولی نو در کتاب‌های آموزش احکام

رعایت استانداردها و تکنولوژی آموزشی

دسته بندی کاربردی

متنی روان و آسان

تطبیق حکم بر مصادیق

مثال‌های متنوع

تصاویر آموزشی و کمک آموزشی

محمّدی نژاد، علیرضا، ۱۳۵۶ -
 درسنامه احکام عمومی / نویسنده علیرضا محمدی نژاد.
 قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ج ۲.
 شابک دوره: ۲-۲۴۰-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱: ۶-۲۳۹-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸؛
 ج ۲: ۴-۲۴۶-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸.
 مسلسل: ۱۳۴۴
 فقه جعفری -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
 Islamic law, Ja'fari -- Study and teaching --Secondary
 فقه جعفری -- رساله عملیه -- پرسش ها و پاسخ ها (متوسطه)
 Islamic law, Ja'fari -- Handbooks, manuals, etc -- Questions and answers
 حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران. مرکز نشر هاجر
 Hozeh Elmīyeh Qom. Center management Hozeh Elmīyeh sisters. Centre
 Publications hajar
 BP147/7 297/342.76 5816475

درسنامه احکام عمومی - ۲

تألیف: علیرضا محمدی نژاد
 ویرایش و تدوین آموزشی: عبدالرضا مهاجر
 طراح و صفحه پرداز: ابوالقاسم جوپاری
 ناشر: مرکز نشر هاجر (ناشر تخصصی زن و خانواده)
 تعداد صفحه و قطع: ۳۶۰ صفحه / وزیری
 نوبت چاپ: اول / زمستان ۱۳۹۸
 شمارگان: ۱۶۰۰ نسخه
 قیمت: ویژه طلاب حوزه علمیه
 چاپخانه: باقری
 شابک: ۴-۲۴۶-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

مرکز نشر هاجر
 ناشر تخصصی زن و خانواده

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: قم- بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

پیامک: ۰۳۱۰۱۵-۱۰۰۳۱۰۱۵

info@hajarpub.ir

تلفن: ۰۳۱۰۱۵-۲۵

www.hajarpub.ir

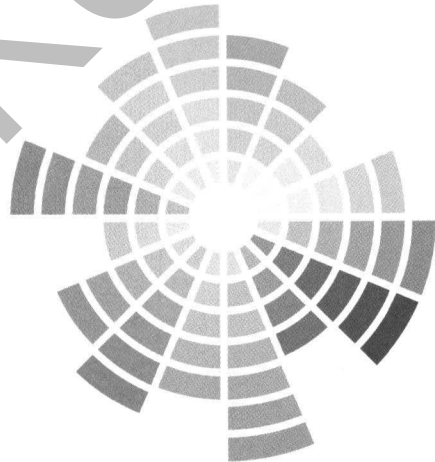
نشان شناسی کتاب

با هدف تسریع در انتقال مفاهیم سعی شده است در قالب استانداردهای آموزشی روز دنیا و در راستای ایجاد محتوایی جذاب، نمادها و نشانه‌هایی ویژه این کتاب طراحی شود. در این قسمت، اطلاعات پایه و نمادهایی را که برای اولین بار توسط طراح و صفحه‌پرداز این کتاب، ابداع شده معرفی می‌کنیم:

۱. فونت‌های استفاده شده

w_naskhQurani (۱۱)	آیات قرآن
w_nazanin (۱۲)	متن کتاب
w_nian (۹)	عنوان‌ها
w_roya (۱۰)	نکته، توجه...
w_mitra (۹)	توضیح تصاویر

۲. رنگ‌های پُرکاربرد

۳. نرم‌افزارهای طراحی

۴. مهمترین الگوها

مسئله

مسائل و احکام شرعی درس

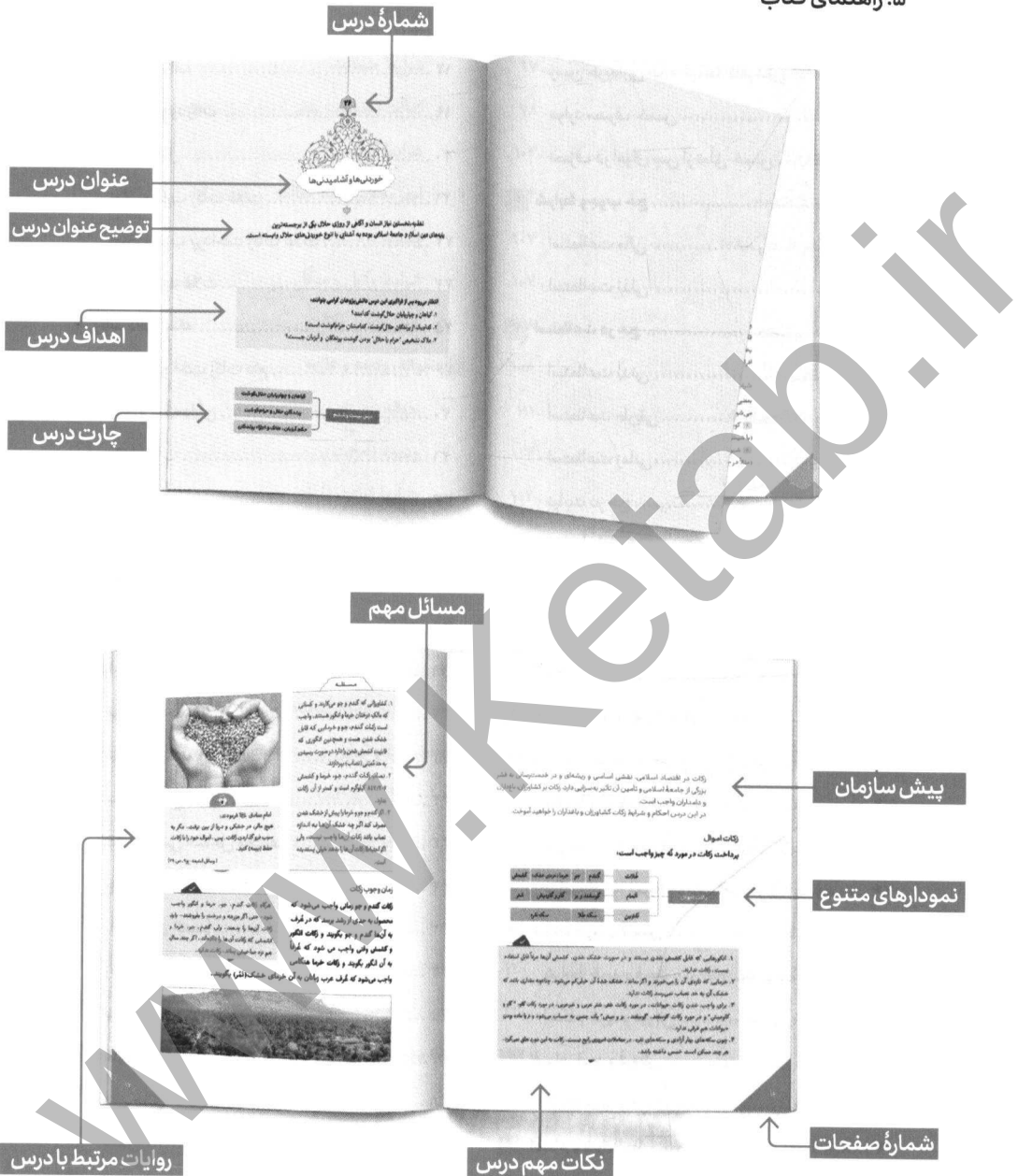
نکات مهم مرتبط با درس

توجهات و تذکرات مهم در رابطه با درس

پرسش و پاسخ‌های کارگاهی در رابطه با درس

جملات و راهنمایی‌های کلیدی

۵. راهنمای کتاب

جهت مشاهده به صفحه ۲ مراجعه کنید

۶. درختواره کتاب

غنیمت جنگی ۵۰

زمین خریداری شده توسط کافر ذمی ۵۰

موارد مصرف خمس ۵۰

تصرف در اموال پس از تعلق خمس ۵۱

۶ شرایط وجوب حج ۵۳

استطاعت مالی ۵۵

استطاعت بذلی ۵۷

۷ استطاعت در حج ۵۹

استطاعت بدنی ۶۰

استطاعت طریقی ۶۱

استطاعت زمانی ۶۱

نیابت در حج ۶۱

شرایط نایب ۶۳

۸ اقسام و اعمال حج ۶۵

اقسام حج ۶۶

مَحَرَّمات احرام ۷۰

۹ امریه معروف و نهی از منکر ۷۳

مفهوم امریه معروف و نهی از منکر ۷۴

یک واجب همگانی ۷۴

شرایط امریه معروف و نهی از منکر ۷۴

مراتب امریه معروف و نهی از منکر ۷۶

۱۰ شرایط خرید و فروش ۷۹

شرایط خرید و فروش ۸۰

احکام خرید و فروش ۸۳

۱۱ اقسام خرید و فروش ۸۵

اقسام خرید و فروش ۸۶

۱۲ اقسام و شرایط ربا ۹۱

اقسام ربا ۹۲

شرایط ربای معامله‌ای ۹۲

پیشگفتار ۱۱

مقدمه مؤلف ۱۲

۱ وجوب و موارد زکات ۱۹

زکات اموال ۲۰

زمان وجوب زکات غلات ۲۱

زمان وجوب پرداخت زکات غلات ۲۲

مقدار زکات غلات ۲۲

۲ زکات دام و سکه ۲۵

شرایط پرداخت زکات دام ۲۶

احکام سکه داران ۳۰

مقدار زکات ۳۱

۳ زکات مال و فطره ۳۳

موارد مصرف زکات مال ۳۴

زکات فطره (فطریه) ۳۶

احکام زکات فطره ۳۶

۴ موارد خمس ۴۱

موارد وجوب خمس ۴۲

منفعت کسب و کار ۴۲

سال خمس ۴۳

سال خمس مشاغل مختلف ۴۳

چند شغله‌ها ۴۴

تغییر سال خمس ۴۴

زمان پرداخت خمس ۴۴

نیازهای سالانه (مؤونه) ۴۵

۵ مصارف خمس ۴۷

مال حلال مخلوط به حرام ۴۸

معدن ۴۹

گنج ۴۹

جواهر غواصی ۵۰

۱۲۶.....	ضمانت
۱۲۶.....	شرایط ضمانت
۱۲۷.....	کفالت (ضمانت بدنی)
۱۲۸.....	شرایط کفالت
۱۲۸.....	اموریه هم زنده کفالت
۱۲۸.....	وکالت
۱۲۹.....	شرایط وکیل و موکل
۱۲۹.....	باطل شدن وکالت
۱۳۱.....	حواله، ودیعه و عاریه
۱۳۲.....	حواله
۱۳۲.....	ودیعه (امانت)
۱۳۳.....	شرایط امانت
۱۳۳.....	وظایف امانت دار
۱۳۳.....	ضامن بودن امانت دار
۱۳۴.....	عاریه
۱۳۵.....	شرایط مالی عاریه
۱۳۵.....	احکام عاریه گیرنده
۱۳۷.....	شراکت و خَجر
۱۳۸.....	شرکت / شراکت
۱۳۸.....	سبب شراکت
۱۴۰.....	انقسام شراکت
۱۴۱.....	احکام شراکت
۱۴۲.....	مفهوم خَجر
۱۴۲.....	جواز تصرف ولی
۱۴۵.....	مضاربه و شرایط آن
۱۴۶.....	عقد مضاربه
۱۴۶.....	سرمایه گذار و تاجر
۱۴۷.....	شرایط سرمایه
۱۴۷.....	شرایط سود

۹۵.....	موارد جواز ربا
۹۷.....	انقسام اختیار فسخ
۹۸.....	انقسام خیارزات
۱۰۳.....	شُفَعه و اجاره
۱۰۴.....	شرایط حق شفعه
۱۰۷.....	موارد سقوط حق شفعه
۱۰۷.....	اجاره
۱۰۸.....	اجاره مال
۱۰۸.....	شرایط اجاره مال
۱۱۱.....	سرقفلی، جُعاله و اِقاله
۱۱۲.....	سرقفلی
۱۱۲.....	انقسام سرقفلی
۱۱۳.....	جُعاله
۱۱۴.....	تفاوت اجاره با جُعاله
۱۱۴.....	انقسام جُعاله
۱۱۵.....	اِقاله
۱۱۷.....	قَرْض و رهن
۱۱۸.....	قرض
۱۱۸.....	قرض گرفتن
۱۱۹.....	قرض دادن
۱۱۹.....	شرایط قرض
۱۲۰.....	قرض ربوی
۱۲۰.....	عدم بطلان قرض ربوی
۱۲۰.....	انواع قرض ربوی
۱۲۲.....	وظیفه قرض گیرنده
۱۲۲.....	رهن (گرو)
۱۲۳.....	شرایط کلی رهن
۱۲۳.....	شرایط گرویی
۱۲۵.....	ضمانت، کفالت و وکالت

۱۷۱..... موارد و شرایط وصیت ۲۴

۱۷۲..... اقسام وصیت

۱۷۳..... موارد وجوب وصیت

۱۷۴..... شرایط وصی

۱۷۴..... عمل به وصیت

۱۷۵..... ملاک محاسبه ثلث اموال

۱۷۵..... روش اثبات وصیت

۱۷۷..... کفّارات و اشیاء پیدا شده ۲۵

۱۷۸..... کفّاره

۱۷۸..... اقسام کفّاره

۱۷۹..... کفّاره مرتبه

۱۷۹..... کفّاره مخیره

۱۷۹..... کفّاره مخیره و مرتبه

۱۷۹..... کفّاره جمع

۱۸۰..... مال پیدا شده

۱۸۱..... گم شدن کفش

۱۸۳..... خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها ۲۶

۱۸۴..... اقسام خوراکی‌ها

۱۸۵..... ■ خوراکی‌های گیاهی

۱۸۵..... ■ خوراکی‌های حیوانی

۱۸۵..... (۱) چهارپایان

۱۸۵..... (۲) پرندگان

۱۸۵..... (۳) آبزیان

۱۸۷..... ■ خوراکی‌های صنعتی

۱۸۹..... خوردن و آشامیدن ۲۷

۱۹۰..... احکام غذا خوردن

۱۹۱..... خوردن غذای دیگران

۱۹۱..... خوردن چیز حرام

۱۹۲..... آداب غذا خوردن

۱۴۸..... فسخ مضاربه

۱۵۱..... مُزارعه و مُساقات ۲۱

۱۵۲..... مزارعه

۱۵۳..... شرایط مزارعه

۱۵۴..... مُساقات

۱۵۴..... شرایط مساقات

۱۵۵..... فرق مساقات با مزارعه

۱۵۷..... نذر، قسم و عهد ۲۲

۱۵۸..... نذر شرعی

۱۵۸..... شرایط نذر شرعی

۱۵۹..... اقسام نذر

۱۶۰..... حکم تخلف از نذر

۱۶۱..... کفّاره شکستن نذر

۱۶۱..... قسم

۱۶۲..... شرایط قسم

۱۶۲..... حکم تخلف از قسم

۱۶۲..... کفّاره شکستن قسم

۱۶۳..... عهد

۱۶۳..... شرایط عهد

۱۶۳..... شکستن عهد

۱۶۳..... کفّاره شکستن عهد

۱۶۵..... صدقه، صلح و هدیه ۲۳

۱۶۶..... صدقه

۱۶۶..... شرایط صدقه

۱۶۷..... پنهانی یا آشکارا بودن صدقه

۱۶۷..... شرایط صدقه دهنده

۱۶۷..... شرایط افراد صدقه گیرنده

۱۶۷..... صلح

۱۶۸..... هدیه

۲۲۲.....	• پرهیز از بخل	۱۹۵.....	۲۸ ذبح، صید و شکار
۲۲۲.....	• دوری از مشروب	۱۹۶.....	شرایط ذبح
۲۲۲.....	تأخیر در ازدواج	۱۹۷.....	شیوه ذبح
۲۲۳.....	شرایط اجرای صیغه عقد	۱۹۷.....	شرایط نحر
۲۲۵.....	۳۳ شرایط ازدواج موقت	۱۹۷.....	مستحبات ذبح و نحر
۲۲۷.....	تفاوت ازدواج دائم و موقت	۱۹۸.....	مکروهات ذبح و نحر
۲۲۸.....	عقد ازدواج موقت	۱۹۸.....	صید
۲۲۹.....	شرایط ضمن عقد	۱۹۸.....	شکار با اسلحه
۲۳۱.....	۳۴ شرایط حرمت ازدواج	۱۹۹.....	شکار با سگ شکاری
۲۳۳.....	شرایط حرمت دائمی از ازدواج	۲۰۱.....	۲۹ شرایط و احکام نگاه
۲۳۴.....	ارتداد	۲۰۴.....	نگاه به نامحرم
۲۳۴.....	احکام ارتداد	۲۰۴.....	نگاه به حريم خصوصی
۲۳۷.....	۳۵ موارد و احکام عده	۲۰۵.....	تأیید با نگاه
۲۳۸.....	عده	۲۰۷.....	۳۰ پوشش، محرم و نامحرم
۲۳۸.....	مواردی که عده لازم نیست	۲۰۹.....	احکام پوشش
۲۳۹.....	انواع عده	۲۱۰.....	برخی پوشش‌های ممنوع
۲۳۹.....	عده وفات	۲۱۰.....	محرم و نامحرم
۲۴۰.....	عده طلاق	۲۱۰.....	عوامل محرمیت
۲۴۰.....	مدت عده طلاق	۲۱۰.....	محارم نسبی
۲۴۰.....	عده ازدواج موقت	۲۱۱.....	محارم سببی
۲۴۰.....	عده نزدیکی شبهه ناک	۲۱۳.....	۳۱ محرمیت رضاعی
۲۴۱.....	عده برای شوهر مفقود	۲۱۵.....	شرایط محرمیت از شیردادن
۲۴۳.....	۳۶ مهریه و عیب در ازدواج	۲۱۶.....	حرام شدن بر اثر شیردهی
۲۴۴.....	مقدار و جنس مهریه	۲۱۷.....	راه‌های ثبوت رضاع
۲۴۵.....	اقلام مهریه	۲۱۷.....	آداب و مستحبات شیرخوارگی
۲۴۵.....	مبنای تعیین مهریه	۲۱۹.....	۳۲ شرایط و احکام ازدواج
۲۴۶.....	نحوه پرداخت مهریه	۲۲۱.....	همسر مطلوب
۲۴۷.....	مهریه پس از عقد	۲۲۱.....	• دیانت و تقوای شوهر
۲۴۷.....	مهریه پس از طلاق یا مرگ	۲۲۲.....	• فرهنگ و ادب شوهر

۲۷۷.....	احکام و آداب مسکن.....
۲۷۸.....	آداب استراحت و خواب.....
۲۷۹.....	آداب دعا کردن.....
۲۸۱.....	۴۲ آداب زندگی اجتماعی.....
۲۸۲.....	آداب معاشرت.....
۲۸۳.....	آداب مُجالست.....
۲۸۳.....	احکام و آداب میهمانی.....
۲۸۴.....	احکام و آداب سفر.....
۲۸۷.....	۴۳ غصب، دروغ، غیبت و غنا.....
۲۸۸.....	غَصَب.....
۲۸۹.....	دروغ.....
۲۸۹.....	غیبت.....
۲۹۱.....	غنا و موسیقی.....
۲۹۳.....	۴۴ رقص، ظلم و رشوه.....
۲۹۴.....	رقص.....
۲۹۵.....	ظلم.....
۲۹۵.....	رشوه.....
۲۹۶.....	رشوه در قضاوت.....
۲۹۶.....	فرق رشوه با هدیه.....
۲۹۷.....	رشوه در غیر قضاوت.....
۲۹۹.....	۴۵ قضاوت و شهادت.....
۳۰۰.....	قاضی.....
۳۰۱.....	وظایف قاضی.....
۳۰۲.....	مُدعی.....
۳۰۲.....	راه‌های ثبوت جرم.....
۳۰۲.....	۱. بینة (شهادت).....
۳۰۳.....	۲. اقرار.....
۳۰۳.....	۳. قَسَم.....
۳۰۳.....	۴. علم قاضی.....

۲۴۸.....	بخشش مهریه.....
۲۵۱.....	۳۷ حقوق همسررداری.....
۲۵۲.....	حقوق زن بر شوهر.....
۲۵۳.....	نقشه و هزینه زندگی.....
۲۵۵.....	سایر حقوق مرد.....
۲۵۷.....	۳۸ حقوق فرزندخواهی.....
۲۵۸.....	عوامل مؤثر بر جنین.....
۲۵۹.....	آداب آمیزش.....
۲۶۰.....	روش‌های پیش‌گیری.....
۲۶۱.....	بِسْقَط جنین.....
۲۶۳.....	۳۹ حقوق فرزندداری.....
۲۶۴.....	آداب اولیه.....
۲۶۵.....	نام‌گذاری.....
۲۶۵.....	ولیمه.....
۲۶۶.....	روز هفتم تولد.....
۲۶۷.....	احکام تربیتی.....
۲۶۷.....	هزینه‌های فرزندان.....
۲۶۹.....	۴۰ شرایط و اقسام طلاق.....
۲۷۱.....	شرایط طلاق.....
۲۷۱.....	شرایط صیغه طلاق.....
۲۷۱.....	شرایط مرد.....
۲۷۱.....	شرایط زن.....
۲۷۲.....	اقسام طلاق.....
۲۷۲.....	طلاق رَجعی.....
۲۷۲.....	طلاق بائن.....
۲۷۳.....	عبارات‌های طلاق.....
۲۷۳.....	عِدّه طلاق.....
۲۷۵.....	۴۱ آداب زندگی فردی.....
۲۷۶.....	آداب لباس.....

۳۲۹..... نماز میت و تشییع جنازه	۵۰	۳۰۵..... حدود و تعزیرات	۴۶
۳۳۰..... نماز میت		۳۰۶..... جرایم موجب حد	
۳۳۲..... دستور مختصر نماز میت		۳۰۹..... تعزیرات	
۳۳۳..... دستور مفصل نماز میت		۳۱۱..... قصاص و دیات	۴۷
۳۳۵..... مستحبات نماز میت		۳۱۲..... قصاص	
۳۳۵..... تشییع جنازه		۳۱۲..... انواع قصاص	
۳۳۷..... خاک سپاری و عزاداری	۵۱	۳۱۳..... اقسام قتل	
۳۳۸..... شرایط خاک سپاری		۳۱۳..... شرایط قصاص نفس	
۳۳۸..... آداب و مستحبات		۳۱۳..... چگونگی قصاص نفس	
۳۳۹..... تلقین		۳۱۴..... شرایط قصاص عضو	
۳۳۹..... نیش قبر		۳۱۴..... دیات	
۳۴۰..... احکام شهید		۳۱۴..... موجبات دیه	
۳۴۱..... وظایف صاحبان عزا		۳۱۵..... شرایط دیه قتل	
۳۴۱..... آداب و مستحبات		۳۱۵..... دیه سقط جنین	
۳۴۳..... شرایط و احکام ارث	۵۲	۳۱۷..... احکام و حقوق محتضر	۴۸
۳۴۵..... اموال و حقوق میت (ترکه میت)		۳۱۸..... احکام محتضر	
۳۴۵..... موجبات ارث		۳۱۸..... مستحبات احتضار	
۳۴۶..... انواع سهم		۳۱۹..... مکروهات احتضار	
۳۴۷..... اقسام وارث		۳۱۹..... واجبات پس از مرگ	
۳۴۹..... سهم الارث و طبقات وارثان	۵۳	۳۲۰..... مستحبات بعد از جان دادن	
۳۵۰..... ارث بردن همسران		۳۲۰..... غسل میت	
۳۵۱..... سهام مفروض و صاحبان آن ها		۳۲۳..... احکام خنوط و کفن	۴۹
۳۵۲..... ارث طبقه اول		۳۲۴..... خنوط	
۳۵۵..... حقوق پدر و مادر و خویشاوندان	۵۴	۳۲۵..... آداب و مستحبات خنوط	
۳۵۶..... حقوق والدین		۳۲۵..... مکروهات خنوط	
۳۵۷..... پیوند با خویشاوندان		۳۲۶..... کفن	
۳۵۸..... حقوق همسایه		۳۲۶..... شرایط کفن	
۳۵۸..... تعلیم و تربیت		۳۲۷..... مستحبات کفن	
۳۵۸..... حق رهگذر (حق المأزّه)		۳۲۷..... مکروهات کفن	

دغدغه‌های همیشگی عالمان متعهد و طلاب و فضلاء دلسوز، نسبت به اصلاح و تقویت کمی و کیفی شیوه‌ها، متون و الگوهای آموزشی در راستای کارآمدی نظام آموزشی حوزه، ضرورت بازنگری و اصلاح و تدوین متون بدیع و کارآمد را مورد تأکید قرار می‌دهد. منزلت و جایگاه متون درسی در حوزه‌ها و بهره‌مندی از میراث گران‌سنگ و ذخایر ارزشمند متون گذشته و اعتبار مؤلفان آن‌ها ایجاب می‌کند که در اصلاح و تدوین متون درسی، اهتمام، دقت و تأملی شایسته به کار برده شود.

همچنین دگرگونی و تحول در گرایش‌ها، نیازها، انتظارات، شیوه‌ها و الگوهای تعلیم و تربیت، مسئولیت متولیان و متصدیان امر آموزش و پژوهش و برنامه‌ریزی درسی را در حوزه افزون می‌سازد تا به صورت مستمر با ارائه روش‌ها و قالب‌های بدیع و با ارتقای محتوا، به اصلاح و تدوین متون درسی همت گمارند.

از این رو مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران براساس ضرورت‌ها و نیازهای یاد شده، به تهیه و تنظیم متون درسی اقدام و ده‌ها جلد کتاب درسی را طراحی، تدوین و منتشر کرده است.

در این فرایند تلاش کرده‌ایم با حفظ اصالت و غنای محتوایی گنجینه‌های ارزشمند بر جای مانده از عالمان گذشته، با کاربست تکنولوژی آموزشی و استانداردها و الگوهای جدید، متونی متناسب با اهداف حوزه‌های علمیه خاوران، در چهارچوب برنامه‌ها، سرفصل‌های مُصَوَّب، سطح علمی و به حسب نیازهای مخاطبان ارائه کنیم.

در پیمودن این مسیر بلند و طولانی به مساعدت و ارائه انتقادات و پیشنهادهای همه جانبه استادان، صاحب‌نظران، مدیران و طلاب محترم نیازمندیم.

انجام دستورات عملی اسلام همان چیزی است که در روایات ما از آن با واژه تقوا یاد می‌شود و برای ایجاد انگیزه، هزاران روایت، واژه، داستان و حکایت در آیات و روایات به چشم می‌خورد. جامعه‌ای که احکام ندارد، در واقع جامعه‌ای بی‌قانون است و اگر هم قانون دارد، بر خلاف مصالح انسان است.

ما معتقدیم خدای قادر متعال با وضع قوانین زیبای دینی، خواسته است دنیا و آخرت بشر را تأمین کند و زندگی امن و آرامی برای او رقم بخورد؛ ولی انسان، روز به روز با دور شدن از این مسیر، رو به گرفتاری و مشکلات در حرکت است، غافل از آن‌که تا وقتی با خدای مهربان خود اختلاف دارد باید مشکلات زیادی را تحمل کند.

باید توجه داشت که آنچه بشر را به سوی عمل می‌کشاند علم است. ندانستن مانع از عمل کردن است و برای دانستن باید انگیزه ایجاد کرد. سال‌هاست که در حوزه‌های علمی، بزرگان با استفاده از کتاب (قرآن) و سنت در صدد ارائه محتوای دینی به مردم هستند و زحماتشان بسیار والا و پسندیده بوده است.

ما نیز در مقابل این همه اخلاص و تلاش، سر تعظیم فرود می‌آوریم و همه را می‌ستاییم، ولی امروزه، با پیشرفت غیرقابل تصور امکانات و علوم و موضوعات نو پدید و با تغییر شرایط و سطح مخاطبان، باید تلاش‌ها بسیار زیادتر و نوآوری و نحوه ارائه مطالب جذاب و قانع‌کننده باشد.

متنی که پیش روی شماست به سفارش «مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران» تهیه و تنظیم شده و گامی برای حرکت به سمت زیبایی‌های دین است.

در این نوشتار سعی کرده‌ایم با زبانی ساده، روشن و دور از اصطلاحات پیچیده فقهی (با رعایت استانداردها و تکنولوژی آموزشی) و استفاده از مؤلفه‌های دیداری و تصاویر آموزشی، با ره‌گیری از منابع دست اول و معتبر، ارائه موضوعات جدید، بیان مثال‌های متنوع و تطبیق حکم بر مصادیق، قواعد کاربردی، بیان حکمت‌ها و زیبایی‌های فقهی و روایی در قالب راز احکام، مقدمه‌ها و پیش‌سازمان‌های مفید در هر درس، در جهت تحول در کتاب‌های آموزشی احکام، نقشی ایفا کنیم.

سخنی با اساتید و دانش پژوهان

۱. این کتاب جنبه آموزشی دارد و لازم است توسط استاد احکام تدریس شود و شاگردان نزد استاد خود، آن را بیاموزند.

۲. در تمام دروس، مطالبی به استاد محول شده و لازم است اساتید محترم مطالعات جانبی بیش از درس داشته باشند.

۳. این کتاب برای مقطع دیپلم نوشته و سعی شده نسبت به مقطع متوسطه اول از محتوا و مسائل بیشتری برخوردار باشد که با موضوع زکات آغاز می شود و پس از آموزش احکام معاملات و احکام اموات، با بیان احکام مرتبط با حقوق افراد، پایان می پذیرد.

۴. پرسش میانی در ضمن درس به قصد ایجاد انگیزه برای دانش پژوهان است و لازم است اساتید با مطرح کردن این پرسش ها، فراگیران را به همکاری در کلاس وادار کنند.

۵. پرسش ها و تمرین ها به گونه ای تنظیم شده که کلاس را به صورت کارگاهی، فعال و جذاب خواهد کرد و گاهی فراگیران را با مسائل مهم پیرامون آن موضوع آشنا می کند.

۶. اساتید محترم توجه داشته باشند که آموزش مطلوب آن است که انگیزشی و تدریجی باشد؛ بنابراین تا جایی که امکان دارد برای هر درس و تدریس آن، سناریو و طرح داشته باشید و البته کتاب راهنمای تدریس می تواند کمک خوبی در این زمینه باشد.

در پایان از همه بزرگوارانی که بنده را در تنظیم این مجموعه یاری کردند تشکر می کنم و از مدرسان و کسانی که این کتاب را مطالعه می کنند تقاضا می کنم راهنمایی ها و پیشنهادهای خود را به آدرس alireza.ahkam@gmail.com ارسال نمایند.

امیدواریم با شناخت احکام الهی در تمام بخش ها و اجرای آن در زندگی فردی و اجتماعی، اسلام عملی و بینش صحیح اسلامی در همه عالم جاری شود.

علیرضا محمدی نژاد